

Republika Srbija

MINISTARSTVO PROSVETE I NAUKE
ZAVOD ZA VREDNOVANJE KVALITETA OBRAZOVANJA I VASPITANJA
PEDAGOŠKI ZAVOD VOJVODINE

ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOG OBRAZOVANJA I ODGOJA

školska 2011./2012. godina

TEST 1

HRVATSKI JEZIK

UPUTE ZA RJEŠAVANJE TESTA

Test koji trebaš riješiti ima 20 zadataka, za rješavanje je predviđeno 120 minuta. Svaki zadatak najprije pažljivo pročitaj i razmisli o tome što se u njemu traži. Prvo riješi one zadatke koji su ti lakši, a kasnije one zadatke koji su ti teži.

Pažljivo pročitaj tekst svakog zadatka jer je u njemu objašnjeno na koji način trebaš odgovoriti. U zadacima trebaš zaokružiti slovo ispred točnog odgovora, povezati dijelove odgovora, nešto napisati i dr.

Uvijek koristi pune nazive prilikom rješavanja zadataka, kratice nisu dozvoljene (npr. treba napisati: priložna oznaka mjesta, a ne p.o.m.).

U kvadratić koji se nalazi s desne strane zadatka nemoj ništa upisivati, to je polje u koje se upisuje broj bodova.

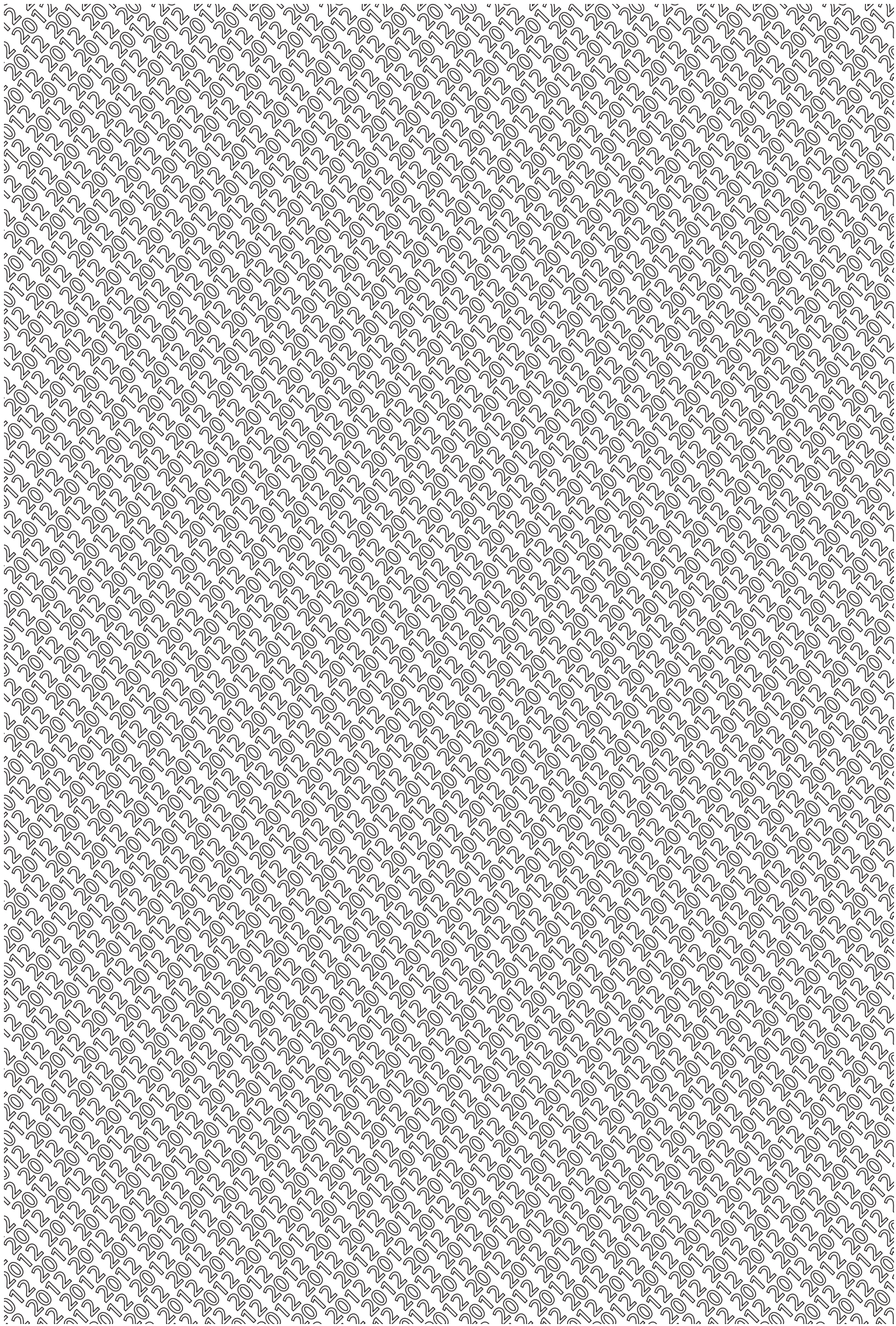
Na ovoj i posljednjoj stranici nemoj ništa upisivati.

Test moraš popuniti **kemijskom olovkom**. Tijekom rada možeš koristiti grafitnu olovku i gumicu. Zadatke rješavaj prvo grafitnom olovkom jer tako imaš mogućnost, ukoliko uočiš pogrešku, tu pogrešku ispraviti.

Prije nego što predaš test, provjeri svoje odgovore još jednom, a potom sve odgovore napiši kemijskom olovkom. Odgovor koji je napisan samo grafitnom olovkom neće biti priznat, kao ni odgovor koji je precrtavan i ispravljan kemijskom olovkom.

Ako završiš ranije, predaj test dežurnom nastavniku i tiho izađi da ne smetaš drugima.

Želimo ti puno uspjeha na ispitu!

1. Pročitaj sljedeći tekst i zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Bašćanska ploča tijekom jeseni izlaže se na prvom katu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. Prema propozicijama o izlaganju, djelo će biti dostupno građanima deset dana. Snimanje nije dopušteno.

Navedeni tekst:

- a) obavještava
- b) komentira
- c) definira
- d) opisuje

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

2. Pročitaj sljedeći tekst, a zatim riješi zadatak.

Doseljenje Hrvata u današnju postojbinu

Pitanje podrijetla Hrvata nije do danas posve objašnjeno. O najranijoj hrvatskoj povijesti sačuvano je vrlo malo povijesnih izvora na temelju kojih bi se mogli donijeti sigurni zaključci. Stoga se u proučavanje podrijetla Hrvata, osim povjesničara, često uključuju i drugi znanstvenici – arheolozi, jezikoslovci, antropolozi i dr. – koji našoj spoznaji dodaju nove podatke. Postoji nekoliko teorija o podrijetlu Hrvata. Ono što se sa sigurnošću može tvrditi jest da se Hrvati ubrajaju u skupinu slavenskih naroda, te da se ni danas ni u prošlosti niti po jeziku niti po običajima niti po imenima i nazivima mjesta nisu bitno razlikovali od pripadnika ostalih slavenskih naroda.

Hrvatska su se plemena naselila na područje današnje Hrvatske na kraju VII. i početku VIII. stoljeća. Proces doseljavanja trajao je dugo. Tijekom preseljenja Hrvatima se na putu ispriječila država Avara, nomadskoga naroda koji se nešto ranije naselio u Podunavlju.

Kasnije je nastala predaja prema kojoj su se na čelu sedam hrvatskih plemena, koja su se doselila u novu postojbinu, nalazila petorica braće i dvije sestre. Oni su, navodno, vodili svoje suplemenike od ravnice Karpatskoga gorja i Panonske nizine do Jadranskoga mora.

Na svome su se putu prema jugu Hrvati često sukobljavali s narodima s kojima su se susretali, napose s Avarima i Romanima, ali su ponekad i surađivali s njima.

Na putu u današnju postojbinu Hrvatima su se ispriječili:

- a) Huni
- b) Angli
- c) Avari
- d) Spartanci

Zaokruži točan odgovor.

3. Pozorno pogledaj dio stranice iz knjige *Bele Durancija Slikar Stipan Kopilović 1877. – 1924.* Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Predgovor drugom izdanju	5
Predgovor prvom izdanju	7
Zaboravljeni vojvodanski umjetnici	9
„Buržoaski realizam“ s prekretnice vijekova	13
Od brijača do slikara	27
Slike Stipana Kopilovića	53
Zidne slike bajmočke crkve	58
Summary	63
Literatura	64
Index imena	65
...	

Na stranici prikazanoj u zadatku je:

- a) naslovnica
- b) bibliografija
- c) pojmovnik
- d) kazalo

4. Pozorno pročitaj tekst pa zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

U Europi se izdvajaju tri morska i obalna pročelja: sjeverno, zapadno i južno. Sjeverno morsko i obalno pročelje obuhvaća prostor Barentsova mora, Bijelog mora te veći dio Karskog mora. Ta su mora plitka, odnosno njihova prosječna dubina iznosi od 200 do 300 metara. Njihove su obale slabo naseljene. Zbog tople Golske struje jugozapadni dio Barentsova mora plovani je (sve do ruske luke Murmansk) tijekom cijele godine. Ostale obale Rusije većim su dijelom godine zaleđene i nužni su ledolomci za održavanje plovidbe sjevernim morskim putem.

Zapadno morsko i obalno pročelje obuhvaća prostor od Gibraltarskih vrata do Nordkappa. Obale su većinom niske, pa omogućavaju prodor vlažnog zraka s Atlantika duboko u unutrašnjost. Ta su mora bogata planktonom i nisu veoma duboka. Sjeverno more bogato je ribolovno područje, a iz njegova se podmorja crpe nafta i zemni plin (Dogger Bank). Norveško more bogato je planktonom i nije zaleđeno iako se nalazi iznad sjeverne polarnice, a na to utječe topla Golska struja.

Južno morsko pročelje proteže se od Gibraltarskih vrata do istočnih obala Crnog mora. Obuhvaća Sredozemno more s njegovim manjim morima. Većina obala je strma i stjenovita.

Od Gibraltarskih vrata do Nordkappa proteže se:

- a) sjeverno morsko pročelje
- b) zapadno morsko pročelje
- c) južno morsko pročelje
- d) istočno morsko pročelje

5. Pozorno pročitaj tekst pa zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Jablan

Pred kućom rastao tanak i visok jablan. Padale kiše, a on sve ljepši i veći. Ozelenio, dostasao kao momčić. Svake godine viši. Već je prerastao krov kuće uz koju su ga posadili. Krov se pokunjio jer više nije bio toliko važan.

- Zašto rasteš tako naglo? Kamo ćeš? – upita on jablan.

- Želim vrhom dotaći nebo!

- Ih! To nećeš moći – progundā krov.

- Nije važno hoću li moći – reče jablan uvjeren. – Važno je htjeti. Da nisam nastojao, ne bih ni ovoliko porastao.

Gledajući odozdo, krovu se zaista činilo da ponosni jablan dodiruje nebo.

(Nada Iveljić)

Na primjeru teksta zaključuješ da jablan misli:

a) da je važno biti što viši

b) da je važno vrhom dotaći nebo

c) da je važno htjeti

d) da je važno prerasti krov

6. Napiši pisanim slovima:

Knjiga o džungli

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti

Trg cvijeća

7. Želiš se prijaviti na Sportske igre mladih. Popuni prijavnicu u zadatku.

PRIJAVNICA	
Sportske igre mladih	
...	
1. Dob:	_____
2. Škola:	_____
3. Zaokruži sport u kojem se želiš natjecati:	
a) rukomet	b) nogomet
c) košarka	d) odbojka
4. Jesi li se do sada bavio nekim od navedenih sportova? DA NE	
5. Koliko godina se baviš tim sportom? (Na ovo pitanje odgovori samo ako je tvoj odgovor na 4. pitanje DA.)	

8. Zaokruži slovo ispred rečenice koja je napisana prema pravopisnim pravilima.

- a) Htjela je učiti ali joj nisu dopustili.
- b) Odlično su se osjećali zato su otišli na ples.
- c) Kupio je kruh, mlijeko, meso, voće, povrće...
- d) Za odmor mogu izdvojiti jedan, jedini dan u mjesecu.

9. Pročitaj navedene osobine pa zaokruži točan odgovor.

ima intonaciju, ostvaruje se tijekom razgovora, potrebna je određena kvaliteta glasa

Navedene osobine pripadaju:

- a) govornom jeziku
- b) pisanom jeziku

10. Podcrtaj točno napisanu riječ.

- a) nemam – ne imam
- b) nedostajati – ne dostajati
- c) ne želim – neželim
- d) nedolazim – ne dolazim

11. Pozorno pročitaj sljedeću rečenicu i odredi službu riječi u njoj.

Ivana, moja susjeda, nedjeljom pravi voćne kolače.

Zadatak riješi povezivanjem riječi iz lijevoga stupca s riječima iz desnoga, kao što je započeto.

1. Ivana	a) objekt ___
2. susjeda	b) subjekt ___
3. pravi	c) apozicija <u>2</u>
4. nedjeljom	d) predikat ___
5. voćne kolače	e) priložna oznaka ___

12. Navedena je natuknica iz *Velikoga rječnika hrvatskoga jezika* Vladimira Anića.

Pročitaj pa odgovori kako u nominativu muškoga roda jednine glasi pravilno napisan **naziv** osobe koja vozi bicikl.

- **bicikl** *m*, G mn. -kala/a, vozilo za jednu osobu s dva kotača sa žbicama
- **biciklist** *m*, mn. -sti, (**biciklistkinja** *ž*), onaj koji vozi bicikl

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Onaj koji vozi bicikl je:

- a) biciklist
- b) biciklist i biciklista
- c) biciklist i biciklisti
- d) biciklista

13. Zaokruži rečenicu u kojoj nema pogreške.

- a) Želio bih da kupim nove tenisice.
- b) Učicu hrvatski.
- c) Da li me voliš?
- d) Još nisam vidjela bistriju rijeku.

14. Poveži riječi iz lijevog stupca s odgovarajućom glasovnom promjenom iz desnog stupca. U desnom stupcu jedna je glasovna promjena višak.

1) majci ____	a) palatalizacija
2) bezvučan ____	b) jotacija
3) mušica ____	c) sibilizacija
4) tanji ____	d) gubljenje suglasnika
	e) jednačenje suglasnika po zvučnosti

15. Pozorno pročitaj rečenice pa zaokruži slovo ispred točnih odgovora.

Najveća želja bila mi je pronaći najbolje rješenje za naš projekt o gmazovima. Nije mi bilo toliko važno osvojiti prvo mjesto, koliko sam želio biti bolji od Marina.

I.) U superlativu su:

- a) dva pridjeva
- b) tri pridjeva
- c) četiri pridjeva
- d) svi pridjevi

II.) U komparativu:

- a) su svi pridjevi
- b) je jedan pridjev
- c) su dva pridjeva
- d) su tri pridjeva

16. Podcrtaj uljeza u svakom nizu.

- a) novela, epska pjesma, roman, elegija (epske književne vrste)
- b) komedija, tragedija, balada, drama (dramske književne vrste)
- c) himna, sonet, oda, ep (lirske književne vrste)

17. Tema jednog sastavka bila je MOJE JUTRO.

Imenuj koji je oblik pripovijedanja autorica primijenila u pojedinom ulomku (dijalog, monolog, pripovijedanje ili opisivanje). Jedno rješenje se ponavlja.

a) – Djevojčice, gurnula si me!

– Oprostite, nije bilo namjerno. _____

b) – Nisi namjerno, ali mene boli noga! Ne pazite kuda hodate, ne čuvate ni sebe ni druge Kad sam ja bio mlad, vodio sam računa i kuda hodam i gdje stajem, a ne kao muha bez glave...

c) Unutrašnjost autobusa bila je išarana grafitima, a po podu su se razlijevale barice prljave vode. _____

d) Gledala sam u Dunav, miran i plav, u stare žućkaste kuće i krošnje pune zlatnoga lišća.

e) Zazvonila je budilica. Skočila sam iz kreveta, na brzinu se spremila i istrčala iz kuće.

Jedva sam stigla do autobusa koji je već kretao s postaje. _____

- 18.** Pozorno pročitaj stihove iz pjesme Tina Ujevića *Svakidašnja jadikovka* pa zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

...

I biti slab, i nemoćan

i sam bez igdje ikoga,

i nemiran, i očajan.

I gaziti po cestama,

i biti gažen u blatu,

bez sjaja zvijezde na nebu.

...

Stilsko izražajno sredstvo ostvareno u navedenim stihovima je:

- a) hiperbola
- b) personifikacija
- c) gradacija
- d) kontrast

- 19.** Pročitaj ulomak te odredi pripovjedački postupak kojim je napisan.

„S one se strane ograde nalazio ljubak dječak, lica opaljena suncem i preplanula od stalnih igara i vježbi na čistom zraku, a ruho mu bijaše načinjeno od same svile i kadife te se blistalo od dragulja: o boku mu malen mač i bodež, oba ukrašena draguljima, na nogama krasne čizmice s crvenom petom, a na glavi dražesna zatvorenocrvena kapa s koje se viju pera pričvršćena velikim svjetlucavim dragim kamenom.“

Pripovjedački postupak u ovom ulomku je:

- a) pripovijedanje
- b) opisivanje
- c) monolog
- d) dijalog

20. Pozorno pročitaj ulomak iz romana Sanje Pilić *Sasvim sam popubertetio* pa zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

„I sad se preznojim kad se sjetim prvog poljupca. Anja je zatvorila oči... Buljio sam u nju crveneći se. Srećom bila je večer... Anja nije bila sramežljiva. To je bilo dobro jer mi je pomoglo. Pogledala me pa opet zatvorila oči i usne ostavila poluotvorenima... Priprema, pozor, sad, pomislio sam...

Poljubio sam je. Jezici su nam se dodirnuli na trenutak. Odmah sam bio uzrujan je li to prekratak ili predugačak trenutak. Već sam našao razloge za nervozu, ali Anja je moje lice snažno privukla sebi pa sam se smirio.

Osjećao sam se kao muškarac.

Zahvaljujući tom osjećaju, sedmi razred završio sam s odličnim. Nevjerojatno! Što sam više ljubio u parku, to sam više štrebao. Mislio sam kako je sazrijevanje vrlo dobra pojava. Početak puberteta donio mi je sreću.

A sad samo tugu i žalost.

Anja i ja smo se rastali nakon dva mjeseca. Otišla je ljetovati u Rogoznicu, a ja u Rovinj. Naša ljubav je prestala. U Rovinju sam se zaljubio u Mašu. I odljubio. Odonda – ništa.“

Dječak svoja prva intimna iskustva otkriva:

- a) suzdržano
- b) uzrujano
- c) otvoreno
- d) sramežljivo

Rezultat testa iz hrvatskoga jezika

Napomena: Učenici NE popunjavaju ovu stranicu!
Ovu stranicu popunjava Povjerenstvo!

Ukupni zbroj bodova

		,	
--	--	---	--

Povjerenstvo:

- _____
- _____
- _____
- _____

Broj bodova za svaki zadatak

Broj zadatka	Nepopunjeno	0 bodova	0,5 bodova	1 bod
1.	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐	☐
8.	☐	☐	☐	☐
9.	☐	☐	☐	☐
10.	☐	☐	☐	☐
11.	☐	☐	☐	☐
12.	☐	☐	☐	☐
13.	☐	☐	☐	☐
14.	☐	☐	☐	☐
15.	☐	☐	☐	☐
16.	☐	☐	☐	☐
17.	☐	☐	☐	☐
18.	☐	☐	☐	☐
19.	☐	☐	☐	☐
20.	☐	☐	☐	☐

Upiši ✘ na odgovarajuće mjesto.

Identifikacijski broj (Zaporka učenika)	
Škola	
Mjesto	
Prezime i ime učenika	